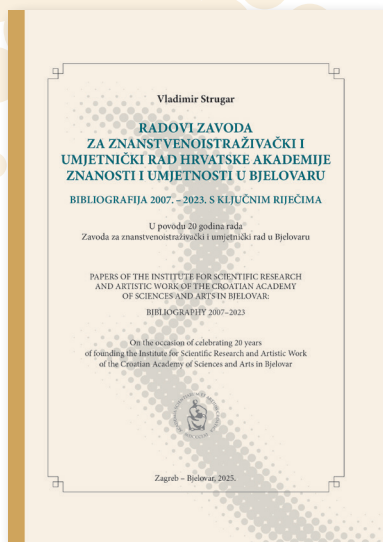

II. PRIKAZI I OSVRTI – SURVEYS AND REVIEWS

Vladimir Strugar, *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Bjelovaru: Bibliografija 2007. – 2023.*
Zagreb – Bjelovar, Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u
Bjelovaru, 2025., 89 str.

Knjiga prof. dr. sc. Vladimira Strugara objavljena je u povodu dvadesete obljetnice osnutka Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad HAZU-a u Bjelovaru (2003. – 2023.). Utemeljen na ideji decentralizacije znanosti u Republici Hrvatskoj, Zavod je tijekom dvaju desetljeća postao prepoznatljiv po svojim aktivnostima i doprinosu znanosti, kulturi i umjetnosti na zavičajnoj, ali i nacionalnoj razini. Uvelike zaslužan za uspješan rad Zavoda upravo je autor knjige, prof. dr. sc. Vladimir Strugar koji je bio njegov upravitelj svih dvadeset godina.

Bibliografija Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad HAZU-a u Bjelovaru obuhvaća sve članke objavljene od prvog broja časopisa (2007.) do 17. broja (2023.). Djelo je objavljeno kao 19. knjiga u ediciji Posebna izdanja Zavoda.

Vrijednost Bibliografije ujedno zrcali vrijednost samoga časopisa. Časopis je javno dostupan na mrežnom portalu HRCĀK te u Digitalnoj zbirci Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (DiZbi.HAZU). O njegovu značaju svjedoči činjenica da mu je Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj 31. siječnja 2022. dodijelilo kategorizaciju a1. Uz to, od 2018. uključen je u pet svjetskih baza podataka – C. E. E. O. L., OAJI, SCOPUS, ERIH PLUS i DOAJ. Od 2019. citiran je i u bazi Slavic Humanities Indeks, a od 2025. u EBSCO bazi. Recenzenti publikacije su prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, dr. sc. Źeljko Karaula i mr. sc. Zorka Renić koji ističu da je bibliografska djelatnost polazište svakog stručnog i znanstvenog rada te stoga ima posebnu vrijednost, premda je često nedovoljno valorizirana.

Autor, prof. Strugar, iza kojeg je velik broj objavljenih uzornih bibliografija, u izradi je slijedio uobičajenu metodologiju znanstvene, specijalne i retrospektivne bibliografije. Faza bibliografske heuristike zahtijevala je stručnost i preciznost, jer uključuje proučavanje, prikupljanje, klasificiranje i interpretaciju građe. U Bibliografiji je autor popisao 279 bibliografskih jedinica i rasporedio u osam tematskih poglavlja: Povijest (41,2 %), Zdravstvo (11,8 %), Školstvo, odgoj i obrazovanje, znanje (18,2 %), Demografija (1,8 %), Gospodarstvo (8,9 %), Ocjene i prikazi (9,6 %), U spomen (0,7 %) i Ostali članci (7,5 %). Takva raspodjela jasno pokazuje interdisciplinarni karakter časopisa, ali i dominaciju povijesnih tema.

Metodološki pristup izradi bibliografije utemeljen je na znanstvenim standardima. Svaka jedinica donosi redni broj, podatke o autoru/autorima, godinu, naslov članka na hrvatskom i engleskom jeziku, broj sveska, stranice, kategorizaciju, a od 2016. i DOI oznaku. Uz kategorizirane članke navedene su i ključne riječi na oba jezika, što olakšava pretraživanje i povećava međunarodnu vidljivost. Od ukupnog broja radova, 213 (76,4 %) kategorizirani su članci, među kojima prevladavaju izvorni znanstveni (46,0 %), zatim pregledni (33,3 %), stručni (13,1 %), prethodna priopćenja (6,1 %) i izlaganja sa znanstvenih skupova (1,4 %). Preostalih 66 radova (23,6 %) svrstano je u skupinu „Ostali članci“ – predgovori, prikazi knjiga, osvrti i informativni tekstovi.

Publikacija uključuje i Kazalo autora s ukupno 375 imena, što svjedoči o širokoj mreži suradnika iz različitih znanstvenih i stručnih područja. Budući da je značajan broj članaka nastao kao rezultat izlaganja sa znanstvenih skupova, bibliografija donosi teme relevantne za grad Bjelovar i Bjelovarsko-bilogorsku županiju, ali i za hrvatsku znanost u cjelini. Posebnu vrijednost Bibliografije čini uvodna cjelina u kojoj autor donosi bibliometrijsku analizu časopisa uz tablične prikaze podataka, kao i pregled dvadesetogodišnjeg rada Zavoda. Time Bibliografija nadilazi ulogu popisa radova i postaje važan instrument u istraživačkom radu: olakšava pronalaženje informacija, potiče korištenje članaka i nudi polazište znanstvenicima raznih disciplina.

Bibliografija ima i praktičnu funkciju za uredništvo časopisa jer omogućava vrednovanje dosadašnjeg rada, daje pregled realiziranih aktivnosti te pridonosi planiranju buduće uredničke politike. Osim toga, ona upoznaje širu javnost sa znanstveno-istraživačkim i izdavačkim radom Zavoda.

Bibliografija prof. Strugara nije samo popis radova, nego i dragocjen dokument kontinuiteta, tematske raznolikosti i razvoja znanstvene produkcije Zavoda. Njena preglednost, sustavnost i uključivanje ključnih metapodataka čine je korisnim alatom za istraživače, knjižničare i urednike, a retrospektivna narav pruža uvid u razvoj lokalne i nacionalne znanstvene zajednice tijekom dvaju desetljeća. Statistički i metodološki elementi svjedoče o autorovoj namjeri da Bibliografija ne bude samo spomen na obljetnicu, nego i trajni radni alat.

Zorka Renić